[No. 1817.]

[No. 34.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, *den* 23*ſten* AUGUSTUS, 1817.

BATAVIA.

ZATURDAG, den 23*ſten* AUGUSTUS, 1817.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Aug. 16—*Brik Elizabeth, S. Martens, van Indramaijoe, den* 12 *Augustus* 1817, *Passagiers, de heer H. de Haan en bedienden.---Dito ſchoener Hobie, Tan Piaolong, van Indramaijoe, den* 14 *Augustus* 1817.

— 17---*Amerik. schip Sophia, J. P. Felt, van Salem, den* 30 *April* 1817.

— 19---*Eng. schip Ellergill, W. Lake, van Anier, den* 18 *Augustus* 1817.

— 20---*Brik Catharina Charlotta, H. Croeſe, van Samarang, den* 9 *Augustus* 1817, *Passagier, de heer Malle.---Dito brik Sech Slamat, Sarif Abdulia, van Sumanap, den* 21 *Julij* 1817.

— 21---*Deensch. schip Anna Dorothea, H. Schilknegt, van Indramaijoe, den* 20 *Augustus* 1817.

Vertrokken.

Aug. 19---*Schip Cornelia, G. Havenſtijn, naar Amſterdam, Paſſagiers, de heeren P. F. Wegener Super Carga, twee Zoons van den heer van Hoek, een Zoon van den heer van Tienen, een Zoon van Mev. de Wedüwe Fils, een behuwd Zoon van den heer J. G. Wolfs..., en bedienden.---Dito Eng. schip Frederick, J. P. Williams, naar New South Wales, Paſſagiers, Kapt. Stuart, en de heer Windo.*

— 20---*Brik Petronella, Mohamat Oosman, naar Samarang.*

— 22---*Schoener Elizabeth, Joſe Toledo, naar Sourabaija, Paſſagier, de heer Willemſe.*

Schepen liggende ter reede.

Schip Henriette Elizabeth---dito Fortitudo---Z. M. ſchoener D. Phenix---dito Kanonneer boten No. 1 *en* 9---*Brik Creterion---dito Zeeler---dito Frolic---dito Tekſing---dito Maria---dito Catharina----dito Catharina de Tweede---dito Johanna Maria---dito D. Hendrik---dito Manſoor---dito Elizabeth----dito Catharina Charlotta-----dito Sech Slamat---ſchoener ...---dito Caliſpſo---dito Recommencement---dito Jonge Nicolaas---dito Hobie---Cotter ...oqu------ſala ſala Arnoldina------Eng. ... Barton-----dito Morleij-----dito Con...-----dito Shiplij------dito Broxbourn---dito Ellergille---dito brik Marii Ann---Amerik. ſchip Pactolus---dito Helvetius---dito Perſeverance---dito Rousſeon---Sophia---brik Ariadne---dito G. P. Stevenſon---Deenſch ſchip Anna Dorothea---Arab. ſchip ...darie---dito brik Fatalkair---ſala ſala ...kair---Chineeſche ſala ſala---dito ſala*

SAMARANG.

Aangekomen.

Aug. 3---*Arab. brik Jadul Karif, Sech Said Buzier, van Batavia, met Z. M. Troepen.---Schoener Cheeken, T. T. Overton, van Paccalongang,---Brik Johanna, Bouchier, van Banjermasſing, paſſagiers de Hr. Correa en familie.*

— 4---*Brik Jacoba Ambroſina, C. Lorch, van Batavia, paſſagiers de heeren Busſcher, Steinmetz en Arnoux.*

— 5---*Amer. ſchip Potomak, J. Gawn, ſchoener Active, Sterling, beide van Batavia.*

— 7---*Brik Maria, R. Voss, van Batavia paſſ. de heer van der Kaa en Samuel, Chinees brik Soengien, Oei Koei, van Joana.*

Vertrokken.

Aug. 4---*Arab. brik Jadul Karif, Sech Said Buzier, naar Sourabaija, met Z. M. Troepen.*

— 6---*Engels brik Marijahn, A. Martin, naar Batavia.*

— 7---*Brik Hendrik, W. Deelken, naar dito.---brik Jacoba Ambroſina, C. Lorch, naar Sourabaija.*

— 9---*Schoener Cheeken, T. T. Overton, naar Paccalongang, brik Catharina Charlotta, H. Croeſe, naar Batavia, paſſ. den heer Male.*

Schepen liggende ter reede.

Schip Virgo Java---Eng. ſchip Gouv. Raffles---Amer. ſchip Hero---dito Twee Brothers---dito---Robinſon Potter---brik New Leader---Arab. ſchip Manſoor---brik Fatalkair---Moor. ſchoener Gal---Chin. ſchip Fattalkirun---brik Tjiengien---dito Hoope---ſchoener Tiger.

SOURABAIJA.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. ſchip De Ruijter---dito Amſterdam---dito korvet Venus---dito ſchoener Minto---dito kanonneerboot No. 7---*ſchip Johanna Frederika---dito Maria Louiſa---dito Baron van der Capellen---dito de Vrouwe Helena---brik Wm. Pullen---dito Jacoba Margaretha---ſchoener Wilhelmina---Amerik. ſchip Bingham---Arab. ſchip Maſtora---dito Mahgden---dito Salambole---dito brik Heſoor Karim.*

NEDERLANDEN.

WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, ſalut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid om over te gaan tot het regelen van 's Rijks uitgaven over den jare 1817; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg van de Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verſtaan, zoo als Wij goedvinden en verſtaan bij deze:

Art. 1. De begrooting der uitgaven van het Rijk, over den jare 1817, wordt vastgeſteld op den navolgenden voet, als:

I HOOFDSTUK.	Huis des Konings,	f 2,600,000
II —	Hooge kollegien,	1,184,000
III —	Departement van den Secretaris van Staat,	306,000
IV —	Departement van Buitenlandſche Zaken,	856,780
V —	Departement van Juſtitie,	3,000,000
VI —	Departement van Binnenlandſche Zaken,	1,850,000
VII —	Departement van den Hervormden en andere Eerediensten, behalve die der Roomsch Katholieken,	1,300,000
VIII —	Departement van den Roomsch Katholieken Eeredienst,	1,800,000
IX —	Departement van Onderwijs, Kunſten en Wetenſchappen,	1,200,000
X —	Departement van Financien,	24,750,000
XI —	Departement van Marine,	5,000,000
XII —	Departement van Oorlog,	13,000,000
XIII —	Departement van den Waterſtaat en der publieke Werken,	4,500,000
XIV —	Departement van Koophandel en Kolonien,	1,239,457
XV —	Onvoorziene uitgaven,	813,763
	Total	f 73,400,000

2. De tegenwoordige wet zal in het Staatsblad worden geinſereerd.

Gegeven te Brusſel, den 28ſten December des jaars 1816, het vierde onzer regering.

(*geteekend*) WILLEM.

Van wege den Koning,

(*geteekend*) A. R. FALCK.

[*Staats Courant.*

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den* 15*den November.* Wij vernemen uit Frankfort, zegt het Minsterieele Blad *de Courier* van eergisteren, dat de Graaf *van Gottorp*, voormalige Koning van Zweden, de aanſtaande maand heeft vastgeſteld als het tijdſtip, waarop hij zijnen Zoon meerderjarig zal verklaren, en men verzekert ons dat ter gelegenheid dier plegtigheid, hij voornemens is zijnen Zoon te doen afſtaan van zijn regt op den Zweedſchen Troon. Zoodanig eene handelwijze zal ongetwijfeld zeer zonderling voorkomen; want, heeft de jonge Prins inderdaad een regt tot den Troon, als dan kan zijne renuntiatie in zulk een vroege leeftijd, nog binnen het tijdperk der kindschheid, niet als regelmatig en wettig beſchouwd worden, en in allen gevalle voegt het zijnen Vader niet, hem van zijne regten te ontblooten. Heeft hij daarentegen geen regt, waartoe dan eene renuntiatie?

[*Amſterdamſche Courant.*

LONDEN, *den* 10*den December.*

De Prins-Regent is, zondag, op Carltonhouse aangekomen.

CARLTON-HOUSE *den* 9*den December.*

Heden, hebben de zeer geëerde lord-maijor, de aldermen, recorder, sheriffs, gemeente-raad en beambten der ſtedelijke regering van de ſtad

London, zich bij den Prins-Regent vervoegd met het volgend adres en verzoekschrift, hetwelk werd voorgelezen door sir *John Silvester*.

„ Aan Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van Wallis, Regent van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannien en Ierland.

„ Onderdanig adres en verzoekschrift van den lord-maijor, de aldermen en gemeente-afgevaardigden, der stad *London* vergaderd in gemeente-raad.

„ Onder het welnemen van Uwe Koninklijke Hoogheid.

„ Wij Zijner Majesteits pligtschuldige en getrouwe onderdanen, de lord maijor, aldermen en gemeente-afgevaardigden der stad *London*, in gemeente-raad vergaderd, naderen ootmoediglijk Uwe Koninklijke Hoogheid, om onze nationale rampen en grieven bloot te leggen en om op het eerbiedigst, op het nemen van maatregelen aan te dringen, welke wij begrijpen, dat onvermijdelijk noodzakelijk zijn voor het welzijn, de rust en den voorspoed van het rijk.

„ Wij onthouden ons, in eenige bijzonderheden te treden, omtrent de bedroevende tooneelen van gebrek en lijden, welke zich allerwege opdoen; de nood en de ellende, die, sints zoo vele jaren, trapsgewijze toegenomen zijn, zijn eindelijk ondragelijk geworden; het is niet meer ten deele, dat het kwaad gevoeld wordt; het bepaald zich niet langer tot slechts eenig gedeelte des rijks; de belangen van den koophandel, van het fabriekwezen en van den landbouw zijn even zeer onder deszelfs onwederstaanbare zwaarte gebukt, en het is onmogelijk geworden, bezigheid te vinden voor eene zeer talrijke menigte der bevolking, veel minder, om bestand te zijn tegen onze tegenwoordige ontzaggelijke lasten.

„ Wij smeeken uwe Koninkl. Hoogheid, dat hij zich moge overtuigen, dat onze thans veelsoortige rampen met ontstaan zijn enkel en alleen uit eene overgang van oorlog tot vrede; geenszins uit eenige plotselinge of toevallige oorzaken, en dat zij evenmin kunnen verholpen worden door eenige gedeeltelijke of oogenblikkelijke hulpmiddelen.

„ Onze grieven zijn het natuurlijk gevolg van onbezonnen en vernielende oorlogen, onregtvaardiglijk begonnen en hardnekkig vol gehouden, terwijl er geen verstandig doel door te bereiken was; van ontzaggelijke subsidiën aan buitenlandsche Mogendheden voor de verdediging van derzelver eigen grondgebied, of tot het doen van aanvallen op dat van derzelver naburen; van het in omloop brengen van bedriegelijk papier; van eene inconstitutionele en te voren nooit gehoorde krijsmagt in tijd van vrede; van de voorbeeldelooze en steeds toenemende hoogte der civiele lijst; van de ontzaggelijke sommen, betaald voor onverdiende pensioenen en sinecura's (*ambten, waaraan geene werkzaamheden verknogt zijn*), mitsgaders uit een' langdurigen loop van de ligtvaardigste en onvoorzigtigste uitgaven van 's lands penningen door al de takken van het gouvernement; dit alles ontstaande uit den verdorven en ongeevenredigden staat van de vertegenwoordiging des volks in het parlement, waardoor al constitutionele controle over de uitgaven van de kroon is verloren gegaan; en de parlementen onderschikt zijn gemaakt aan den wil der ministers.

„ Wij kunnen niet in gebreke blijven, onze bezwaren en gevoel van teleurstelling uit te drukken, hoe, in weerwil van Uwer Koninklijke Hoogheids goedgunstige aanbeveling van bezuiniging, bij de opening van de jongste zittingen des parlements, uwe ministers zich hebben wegen te verzetten tegen allen voorstel ter vermindering van de nationale uitgaven, en dat dezelve middel hebben weten te vinden ter bekoming van de meerderheid, om hun gedrag te ondersteunen en te doen goedkeuren, trots Uwer Koninklijke Hoogheids aanbeveling en het verklaard gevoelen der natie. Behalve den ander smettelijk bewijs van den verdorven staat der representatie, behoorende tot die daadzaken, zoo vaak bloot gelegd, met aanbieding, om dezelve voor de balie van het lagerhuis met bewijzen te staven, kunnen wij ook nog aanvoeren een verzoekschrift, in 1793, ingeleverd door den zeer geëerden *Charles* thans lord *Grey*, waaruit blijkt, dat het groote ligchaam des volks uitgesloten is van allen aandeel in de verkiezing van leden, en dat de meerderheid van dat eerbiedwaardig huis in handen gemaakt is van de eigenaren van vervallen burgten, als ook, dat hetzelve onder den invloed der schatkist en van eenige weinige vermogende familien staat.

„ Wij kunnen het verspillen onzer hulpbronnen, en den overstelpenden last der belastingen niet langer doorstaan, en wij brengen onderdaniglijk onder het oog van Uwe Koninklijke Hoogheid, dat niets dan eene voorziening in deze misbruiken, en het herstel des volks in deszelfs billijke en constitutionele regten, bij de verkiezing van parlementsleden, zekerheid tegen den verderen terugloop daarvan verschaffen, de beduchtheid des volks tot bedaren brengen, deszelfs getergde gevoelens verzachten, en die onvreden, waarin de natie onvermijdelijk moet ingewikkeld worden, door eene halstarrige en heillooze aankleving aan het tegenwoordig stelsel van verdorvenheid en overdrevenheid, kan voorkomen.

„ Wij smeeken derhalve Uwe Koninklijke Hoogheid, het parlement zoodra mogelijk bijeen te roepen, en dat het u goedgunstiglijk moge behagen, aan deszelfs onverwijlde overweging aan te bevelen deze belangrijke onderwerpen, en het nemen van maatregelen tot afschaffing van alle nutteloze ambten, pensioenen en sinecures, de vermindering van ons tegenwoordig ontzaggelijk militair etablissement, het in stand brengen van alle mogelijke vermindering in de publieke uitgaven, en het herstel van het volk in deszelfs aandeel en invloed in de wetgeving.

(*geteekend*) „ *Van wege het hof*,

„ HENRY WOODHORNE."

Op welk adres en verzoekschrift Zijne Koninklijke Hoogheid zich gewaardigd heeft, het volgende antwoord te geven:

„ Het is met sterke aandoeningen van verwondering en droefheid dat ik dit adres en deze petitie van den lord-maijor, aldermen en gemeente-afgevaardigden van de stad *London*, in gemeente-raad vergaderd, ontvang.

„ Alhoewel ik het gebrek en de bezwaren, die de natie ondervindt, zeer betreur, vind ik echter troost in de overtuiging, dat het grootste gedeelte van Z. M. onderdanen, niettegenstaande de verschillende pogingen, welke gedaan zijn, om dezelve aan te hitzen en van het spoor te leiden, wel overtuigd is, dat de harde beproevingen, die zij met zulk een voorbeeldig geduld en moed verdragen, voornamelijk aan onvermijdelijke oorzaken moeten toegeschreven worden; en ik bevonder de pogingen van die verstandige welwillendheid, welke door het geheele koningrijk wordt uitgeoefend.

„ Ik zal mij, met een algeheel vertrouwen, op de beproefde wijsheid van het parlement verlaten, bijeen geroepen op het tijdstip, welk ik in de tegenwoordige omstandigheden, het voegzaamst heb geoordeeld; en ik ben volkomen overtuigd, dat een vast, wijs en bezadigend bestuur, geholpen en ondersteund door het gezond oordeel, den publieken geest en de getrouwheid der natie, die aanslagen krachtdadig zal bestrijden, welke, waaruit ook voortkomende, geschikt zijn, om de oogenblikkelijke zwarigheden in oorzaken van eenen duurzamen en onherstelbaren rampspoed te doen verkeeren."

[*Staats Courant.*

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 19den November*. Heden voormiddag ten acht uren heeft de Koning de groote deputatie van de Kamer der Afgevaardigden uit de Departementen in de Troonzaal ontvangen. Dezelve werd aan Hoogstdenzelven door den Groot-meester voorgesteld. De Baron *Pasquier*, President der Kamer, las Z. M. het volgende adres voor:

„ SIRE!

„ Uwe getrouwe onderdanen de Leden van de Kamer der Afgevaardigden hebben met een diep gevoel de woorden uwer Majesteit vernomen. Zij haasten zich U de uitdrukking van hunnen eerbied hunner liefde en erkentenis aan te bieden.

„ Geroepen om met U. M. mede te werken tot herstel van den Staat, verschijnen wij, vol geestdrift en vertrouwen, in gezindheden met uwe Regering eenstemmig, en geen ander belang erkennende dan het Nationale belang, hetwelk in het wezen der zaak het uwe is.

„ Ja, Sire, de rust heerscht in het Rijk. De terugkeer derzelve heeft men aan uwe wijsheid te danken. Wij zullen de handhaving daarvan aan uwe standvastigheid verschuldigd zijn. Ofschoon de binnenland'sche rust voor een oogenblik op een eenig punt is gestoord geweest, gij hebt er echter onwrikbare Overheden, getrouwe soldaten, eene aan U verknochte bevolking aangetroffen; en eene onzinnige onderneming was even spoedig beteugeld als zij beraamd was.

„ Gij hebt aan Europa en aan Frankrijk getoond, dat de Koninklijke magt, door zich zelven constitutionele grenzen te bepalen, in uwe handen niets in majesteit en kracht verloren heeft. Deze magt is de eerste behoefte uwer Volken; wij zullen die steeds weten te eerbiedigen; wij zouden dezelve, des noods, weten te verdedigen.

„ De Franschen hebben blijdschap doen uitschitteren bij het zien der Vereeniging van twee loten van den doorluchten stam der Bourbons, onder de vaderlijke schaduw, waardoor aan dezelven nieuwe waarborgen van voorspoed worden verzekerd. Zij hebben niet vergeten, Sire! hoe gelukkig hunne Voorvaderen onder de uwe waren, en hoe de rampen der groote Familie zich dagteekenen van den stond, toen dezelve van hare wezenlijke Opperhoofden werd afgescheiden: ook zullen zij uit de handen der Voorzienigheid, als de onwaardeerbaarste harer weldaden, al datgene ontvangen, wat in hun midden de wettige orde der Troonopvolging moet bevestigen en vereeuwigen.

„ Met leedwezen wenden wij ons af van die denkbeelden van geluk en hoop: doch gij hebt ons het voorbeeld gegeven eener koelmoedige bezorgdheid, welke niet schroomt de omtrekken van het tegenwoordige en de bezwaren der toekomst te beschouwen.

„ Uwe Volken lijden door de ongunst der jaargetijden. De last der publieke uitgaven is naauwelijks te torschen: de massa der belastingen, die ons wachten, zou schrik kunnen baren; doch wij zijn Franschen, en onze geschiedenis bewijst genoegzaam, dat telken male dat den Monarch ons tot hulp des Vaderlands opriep, geene opoffering onzen moed heeft verdoofd.

„ En wie zou niet worden weggesleept door het voorbeeld hetwelk wij van U. M. en van uwe Doorluchtige Familie ontvangen. Wie zou in die edele loopbaan geene Volken willen navolgen, die de voorwerpen van onze liefde en van onze hoop tevens zijn?

„ Wij erkennen met U. M. het vermogen der spaarzaamheid. Die der Koningen is de schat der Volken; het is in deze bezuiniging, het is den waarborg aan uiter belang gegeven, het is in de getrouwheid, in het oog zoo wel der binnenlandsche als buitenlandsche verbintenissen; het is vooral door eensgezindheid van wil, dat Frankrijk de innerlijke kracht zal vinden, welke het behoeft om zich in het ongeluk te doen eerbiedigen, en zich zoo lang in den voorspoed te hebben doen benijden.

„ De belangen der Kerk van Frankrijk konden in geene betere handen worden gesteld dan in die des Erfgenaams van den Schepter en der deugden van den Heiligen *Lodewijk*, gij zult, even als die wijze Monarch, bij het eerbiedigen der regten van den Heiligen Stoel, tevens de grondwetten van den Staat doen eerbiedigen, en het pand onzer aloude vrijheden ongeschonden bewaren.

„ Wij deelen in uwe zorgen voor de bedienaren van het Altaar, inzonderheid van hen, die, het digst bij het Volk geplaatst, niettegenstaande de nuttigheid van hun ambt, het meest verongachtzaamd zijn. De pligten, welke de Godsdienst van den Staat voorschrijft, zijn heilig in onze oogen en wij zullen dezelve weten overeen te brengen met den aard onzer instellingen, de vrijheid van Godsdienst en den nog altijd moeijelijken toestand des Lands.

„ U. M. plaatst de verknochtheid aan het Charter onmiddellijk na die, aan den Godsdienst verschuldigd. Gij hebt, Sire, de gedachte van geheel Frankrijk uitgedrukt; want er is niet één Franschman die niet eene wijze vrijheid, het vreedzaam genot van zijnen staat, zijner regten en zijne bezittingen verlangt. Het is in die stemming en met eene diepe erkentelijkheid, dat uwe ordonnantie van den 5den September ontvangen is, en dat de Koninklijke verzekering zal ontvangen worden welke gij er bijvoegt, van nooit te zullen dulden, dat er eenige inbreuk op de grondwet van den Staat gemaakt worde. Daar is het heil van Frankrijk, om dat dit het eindpaal der revolutiën is.

„ Gij begeert, Sire, dat de smartelijke herinneringen worden uitgewischt, dat de hatelijkheden ophouden, dat de Kinderen van een zelfde Vaderland (en hoe beminde U er bij te voegen van een zelfden Vader) een Volk van Broeders uitmaken. Reeds veel hebt gij gedaan om dit edel doel te bereiken, door de verzekering welke gij ons gegeven hebt, van eene even onverzettelijke standvastigheid te zullen aanwenden tot beteugeling van de aanslagen der kwaadwilligheid, als ter in bedwanghouding van eenen al te vurigen ijver. Uwe Volken hebben U gehoord, zij weten dat de Koning geene vergeefsche beloften doet.

„ En zoo het mogelijk ware dat de stem van U. M. een oogenblik miskend wierd, zoo er hier of elders aanmatigingen mogten ontstaan, onbestaanbaar met de onafscheidbare belangen van Frankrijk en deszelfs Koning, dan Sire, zouden wij ons om den Troon scharen, om U de wenschen en de hulp van al de Franschen aan te bieden, die niets verlangen dan om eensgezind en vreedzaam te leven onder de Regering der Charter, en den Schepter der Bourbons."

De Koning heeft geantwoord:

„ Ik ben zeer gevoelig wegens de gevoelens van de Kamer der Afgevaardigden. Ik heb met het grootste genoegen in de eenparigheid, waarmede tot het adres gesloten is, het gelukkig voorteeken van die strekking tot hetzelfde doel gezien, die bij alle de deliberatiën der Kamer voorzitten moet.

„ Getrouw aan mijne beloften, heb ik onder de oogen der Kamer doen brengen het tafereel onzer behoeften en middelen om er in te voorzien. Ik verwacht van haren ijver dat zij, in de deliberatiën over die voor de rust van Frankrijk en voor de vestiging van deszelfs crediet zoo gewigtige Wet, al dien spoed zal betrachten die bestaanbaar is met het gewigt van zulk een onderwerp."

[*Amsterdamsche Courant.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 12 *November*.

De baron *von Gagern*, gezant van Z. M. den Koning der Nederlanden op den duitschen rijksdag, wegens Luxemburg, of de elfde stem, heeft, nadat de zitting door den voorzitter, met eene aanspraak geopend was, de navolgende aanspraak gedaan.

„ Terwijl ik de eer heb, de volmagt van mijnen hooggeëerden meester over te leggen, wensch ik, dat gijlieden het als een bewijs van de welwillende en verstandige uitzigten mijns Konings en meesters zult beschouwen, dat hij een' Duitscher aan uliede gezonden heeft, en wel een' Duitscher, die uwer oude aangelegenheden niet onkundig is.

„ Uit hoofde van deze kennis zal ik eenmaal welligt nog in een helderer daglicht stellen, dat de frankische vorsten, die wij carolingische noemen, zeer wel handelden, toen zij, bij hunne verdeelingen, eenen aanmerkelijken tusschenstaat verlangden, welke Duitschland van Frankrijk afscheidde; een' tusschenstaat, welke, in den loop der tijden, ten einde het evenwigt te behouden, zich steeds meer naar den duitschen kant heeft geneigd. Dan, zoo destijds in Frankrijk eene hoogere mate van beschaving bestond, dan aan dezen kant van den Rijn, zoo is, sedert lang, aldaar eene geconcentreerde magt, en hier een rustiger bondstelsel aanwezig.

„ Toen de ondergang van *Karel den Stouten* dit evenwigt dreigde te verstoren, werd het huwelijk van *Maximiliaan* met *Maria*, erfgename van *Burgundie*, in de oogen van alle verstandigen, noodzakelijk. Deze betrekkingen en gevolgen zijn door de volgende eeuwen uit haar verband gerukt, en, in de plaats van dezen echt, komt thans een nieuwe vriendschapsband, welken vast in stand te houden mijne roeping en heilige pligt zal zijn.

„ Dit onafhankelijk bestaan en die zelfde invloed der Nederlanden op het europische staatsstelsel is niet alleen de grondstelling van deze of geene partij, van het een of ander ministerie in Engeland, maar wordt, door *Blackstone*, in zijne doorwrochte commentarien, als tot de britsche aloude en grondige denkbeelden behoorende, aangewezen; daar, waar buitenwijsel regtmatige staatkundige grondstellingen vroeger rijp zijn geworden. En het is de hoogste staatkundige roem der mogendheden en magtigen, dat zij, als slotsom hunner verhandelingen, beide, en Duitschland en de Nederlanden, het zoo gewild hebben.

„ Ware echter deswegens nog de minste twijfel overgebleven, zoo heeft, sedert, de bloedige dag van Waterloo de noodwendigheid dezer verbindtenis klaarblijkelijk gemaakt, en het bloed van mijnen moedigen kroonprins heeft dezelve bezegeld en bevestigd.

„ Men weet in Nederland zeer naauwkeurig, wat men, op dien heeten dag, waarin de dapperheid des vijands overweldigd, niet overtroffen werd, den grooten *Willington* en de Engelschen en Schotten, wat men *Blücher* en de Pruisschen, doch ook wat men het brunswijksche huis moet toeschrijven, en welk een overmagtig getal, het dappere duitsche legioen en de hanoversche regementen mede gerekend, en de heldenmoed van het verhevene welfsche huis daar op het slagveld verschenen is en wat zij doorgestaan heeft.

„ De hertog zelf vond aldaar den heldendood, en het past mij, voor alle andere, hier zijne nagedachtenis te wijden, niet alleen, om dat dit groote slagveld nederlandsche grond is, maar ook, om dat ik met beide de laatste brunswijksche vorsten persoonlijk verbonden was, en nog meer, om dat ik in Londen zelfs het geluk had, dezen dapperen meester, met afziening van andere krijgsontwerpen, tot het volle vertrouwen op, en de verbintenis met *George III*, en den Prins-Regent, te bewegen.

„ Zegerijk heeft de zoon den droeven dood des vaders gewroken, Het grootste der volkeren hield niet op, zijne ongelukkige veldheeren hoog te achten, zoo lang dezelve in treurigen tijd de eer en het heil des vaderlands niet vergaten of verzuimden. De vijandelijke kogel trof den beinarden Heer dien dag zeer zeker te vroeg. Niemand weet beter dan ik, hoe de hertog, zelfs reeds voorheen, bij *Kaizerlautern* en alzoo nog ten tijde zijner overwinningen, dacht over de genoegzaamheid der duitsche krijgsmagt, terwijl reeds destijds van den landstorm dier streken gesproken werd. Zijn onverdiend lot roepe ons deshalve gedwiglijk toe: *leeft in eendragt, en trouw en toegerust*.

„ Ik meen in genen deele te verre te gaan, doch ben ten vollen overtuigd, dat wij doelmatig, in dezen doorluchtigen duitschen Senaat naar de gewoonte van een merkwaardig aloud volk, een doodengerigt uit te oefenen hebben. Daarom herinner ik mij aan twee zeer achtingwaardige heeren uit mijn Koninklijk en Vorstelijk Huis, die, sedert wij op het Weener congres van elkanderen scheidden, overleden zijn. Wie te gelijk met mij heeft opgemerkt hoe, toen de Vorst van Nassau, te Weilburg met den dood worstelde, iedere stand, ouderdom en geslacht, landman en stedeling, naar de kerken drongen, om, welmeenend en met heete tranen, voor het behoud van den vorst, den vader en den vriend, te bidden, hoewel zij niets dan goed van zijnen navolger te wachten hadden; neen, die zal niet geloven, dat de oude goede zeden, de verkleefdheid der betere klassen der onderdanen aan hunne Vorsten, bij ons verloren zijn gegaan of verminderen. Onze vernuftige, onvergelijkelijke dichter laat in *Tell* aldus spreken:

Wie tranen wil oogsten, moet liefde zaaijen.

Wij zullen ook zoodanige vruchten zien, waar zulk zaad zal zijn, waar geregtigheid, voorzorg en liberaliteit uitgeoefend worden; waar, zonder volkomenheid te verwachten, het minzame woord *welwillendheid* maar leesbaar in den borst geschreven staat.

„ Opdat men mij echter niet verwijte, dat ik alleen Vorsten huldig, zoo wil ik, met voordacht, dankbaar aan *Andreas Hofer* gedachtig zijn, welks eerste fein, zoo wel dat der zijnen, op onze staatkundige ontwaking en op het herlevend gevoel van nationale onafhankelijkheid eenen zoo gewigtigen invloed hadden. Zijn geweldadige dood, die van den onschuldigen *Palm*, en de Oldenburgers *Fink* en *Berger*, waren buiten twijfel nationale ongelukken, nationale beleedigingen, die echter, sedert, gewroken zijn. Het is vrede; overal moet verzoening plaats vinden. Dat het echter nimmer noodig worde, tot zulke uitersten en tot zulke offers te komen, zal van de wijsheid onzer hoven, van de verstandige lijdzaamheid des volks en van den uitslag onzer pogingen afhangen. Mijne medewerking en zorgvuldigheid in dezen belove ik uliede, mij in voorraad van de uwe overtuigd houdende, en, in plaats van de inzigten van Z. M. den Koning mijnen meester te ontwikkelen, maak ik slechts melding, met betrekking tot onze bestemming, van de zinspreuk zijns staats: *Ik zal handhaven.— Je maintiendrai.*

(*Staats Courant*.)

FRANKFORT, *den* 2 *December*.

Zie hier de aanspraak, door Z. Exc. den graaf *Buol von Schauenstein*, minister van Oostenrijk, president van de duitsche bondsvergadering, bij de opening dier vergadering, uitgesproken:

„ Den 1sten augustus 1806, was het tijdstip, waarop een der eerste staten van Europa opgehouden heeft te bestaan. Het Rhijnverbond verving het duitsche rijk, en indien de natien, even als de staten, konden vernietigd worden, zou ook dit het lot der Duitschers geweest zijn. Duitschland, in onderscheiden onafhankelijke staten verdeeld, maakte een bondgenootschap uit, cijnsbaar aan het land, tegen hetwelk het onophoudelijk, sedert eeuwen geworeld had, en met welk het niet verzoend is, dan sedert het tijdstip, dat de beide volken elkander wederzijds de schatting hunner achting hebben toegekend, wegens den moed, waarvan zij, in de verdediging hunner regten en hunner nationale waardigheid, zulke schoone bewijzen gegeven hebben.

„ Zonder uitgestrekte geleerde nasporingen te doen, is het voldoende, een' blik op de geschiedenis van het menschelijk geslacht, of liever op die van den bewoner van alle landstreken, te werpen, om te weten, welke de hooge bestemming van den mensch is, en hoedanig dezelve over die der staten en volkeren beslist. Wanneer men een en ander, in al derzelver schakeringen en vormen, rijpelijk onderzoekt, om er de geaardheid van te kennen, mitsgaders de betrekking tusschen het karakter van den bijzonderen persoon en dat der menschen, welke, door hunne vereeniging, staten en volken uitmaken, zoo komt men op de zekerste wijze tot het punt der geschiedenis, hetwelk den hoogsten trap der staten aantoont, maar dat te gelijker tijd de nabijheid van hun verval aankondigt.

„ Het karakter van den Duitscher, als mensch beschouwd, afgescheiden van allerlei willekeurige gedaanten van het gouvernement, levert reeds de hoofdstoffen en het kenmerk van zijn nationaal karakter op; doch wederkeeriglijk hebben de burgerlijke en staatkundige betrekking, in welke hij zich bevindt, eenen zigtbaren invloed op het bestaan en het bijzonder leven der personen. Zoodanig is de wet der natuur, deze groote leermeesteresse der menschen, der staten en der volken. Volgens dezen wederzijdschen invloed, zal de vorm der burgerlijke en publieke betrekkingen der zamenleving, welke de individuele betrekkingen het getrouwste nabootst, ook de beste, de duurzaamste zijn, en zal het maatschappelijk ligchaam, even als de bijzondere personen, op de zekerste wijze, tot het voordeeligst tijdperk van de geschiedenis der volken en der menschen, leiden. In één woord, de nationale behoeften zijn de grondstoffen, welke het nationaal aanwezen eens volks uitmaken, en het kompas, dat men te volgen heeft, om tot het doel te geraken.

„ In den Duitscher, als bijzonder persoon beschouwd, vindt men de smaak aangeboren zoo tot mathematische en afgetrokkene, als tot stellige en proefondervindelijke wetenschappen, waarvan men onmiddelijk de toepassing op de bijzonderheden des levens kan maken. Hij bemint de kunsten, hij is vindingrijk en schrander, en de geest van handel voert hem naar de verst afgelegen gedeelten van den aardbol. Indien ik, afwijkende van mijn voornaamste doel, alhier de geschiedenis wilde schetsen der wetenschappen, kunsten, uitvindingen, nijverheid en handel, zoo zou ik, voor ieder dezer takken, Duitschers kunnen opnoemen, die zich daarin onsterfelijk gemaakt hebben? Dat het voor een' anderen voorbehoude blijve, om deze regtmatige schatting aan de duitsche natie te brengen. Overigens is het aantal uitmuntende mannen in de onderscheiden gedeelten der wetenschappen en kunsten niet juist dat geen, wat den lettterkundigen roem der natien uitmaakt; het is eerder de algemeene verspreiding der verlichting en der wetenschappen van dien aard, onder al de klassen van een volk, welke den juisten maatstaf van deszelfs bekwaamheid ten dezen opzigte oplevert. Verre van mij het voornemen, om eenige natie ten dezen aanzien te kort te doen! Doch eene verkeerde nederigheid moet mij ook niet terug houden, om op eene eervolle wijze, melding te maken van de overtuiging, waarin ik ben, dat de duitsche natie voor het minst kan wedijveren met die, welke het meest door de wetenschappen, letteren en burgerlijke volmaking uitmunten. De opmerkzame waarnemer, welke de verschillende gedeelten van Duitschland naauwkeurig zal onderzoeken, zal ten dezen opzigte geene ongunstige onevenredigheid van het geheel vinden. Wie zal in onze hooge scholen geen eervol gedenkstuk van de vorderingen onzer kennis zien? De vreemdelingen zelve, die den evenaar der verdienste niet altijd op eene billijke wijze ten onzen voordeele houden, laten ten vollen regt wedervaren aan de voordeelige inrigtingen van die hooge scholen, welke te gelijker tijd de voornaamste wetenschappen en al de bijeenkomende takken, die tot derzelver ontwikkeling dienen, omvatten. Wie kent niet de talrijke akademien der kunsten, de instellingen tot de ontwikkeling der nijverheid, die in de onderscheidene staten van Duitschland bestaan, en welke zoo vele kweekscholen ter verspreiding in dezelve van die twee bronnen van roem en nationalen voorspoed uitmaken? Wie weet niet, hoevele verzamelingen, galerijen en museums de onderscheiden gedeelten van Duitschland opleveren, die, wanneer zij op een punt vereenigd waren, het eerste nationaal museum van de wereld zouden uitmaken? Wie zou dus nog kunnen aarzelen, om aan Duitschland de schatting van achting te betalen, welke hetzelve in den rang der eerste natien plaatst, wat de beschaving van den geest betreft. Het is met weerzin, dat ik van de edele taak afzie, om deze zwakke schets meer in het groot te ontwikkelen. Mijn doel is vervuld, ik wilde de Duitschers niet uit het oogpunt van hunnen burgerlijken toestand beschouwen. Ik zal slechts eene enkelen trek van het hoogste aanbelang er bijvoegen, namelijk, dat zij niet alleen door hunne vorderingen in de wetenschappen uitmunten; neen, ik zeg het met eene soort van eerbied; de godsdienstige gevoelens maken ook een der voornaamste trekken van hun karakter uit.

„ Indien ik thans mijne aandacht vestige op de burgerlijke betrekkingen, zoo vinde ik een tafereel, hetwelk niet minder belangrijk, dan het voorgaande is, en hetwelk den wederzijdschen invloed van het een op het ander bewijst.

„ De taak, om laatstgemelde te ontwikkelen, zoodanig als hetzelve zich voor het gezigt voor een' diepzinnigen opmerker opdoet, zou mij te verre leiden. Ik zal mij bepalen, om den uitslag van de grootste waarheid uit te spreken: zouden de Duitschers op het punt van volmaking zijn, hetwelk zij in de loopbaan der wetenschappen, der kunsten, uitvindingen, der nijverheid en des handels bereikt hebben, zouden zij in het bezit zijn van het eerste museum der wereld, indien zij slechts meer dan ééne hoofdstad hadden, indien een eenig vorst deze bevolking van meer dan 30 millioenen zielen bestuurde? Is het eerste dezer voordeelen niet een natuurlijk gevolg van het tweede? De Werkzaamheid en onderscheidenheid in de bijzonderheden van het burgerlijk leven, zijn die ook niet een uitwerksel der onderscheidene vormen van een vrij gouvernement, zoo als hetzelve wederkeerig in het vrij karakter der Duitschers een' vasten steun vindt? Is het niet aan hunne liefde voor de wetenschappen en kunsten, dat men dien bijzonderen trek van hun karakter moet toeschrijven, namelijk, van in het rijk der wetenschappen geene nationale eenvormigheid te erkennen. De Duitscher vereert, waardeert, onderzoekt en kleeft aan al hetgeen hij goed en waardig oordeelt om te leren, van welk land en van welk volk der wereld hij het ontleent. Aan alle soort van verdiensten laat hij regt wedervaren, en even zeer als deze hem eigene gezindheid door verschillende vormen van het burgerlijk gouvernement begunstigd

wordt, even zoo zeer leidt dezelve ook tot de zonderlinge uitkomst, dat de nederigheid, in dit opzigt, dikwijls in eene werkelijke zelfsverlooching ontaart.

„ Bij het aldus erkennen van de blijkbaarlijkheid van dezen wederzijdschen invloed tusfchen het karakter en de befchaafheid der Duitfchers van den eenen kant, en van den anderen, de vormen van het burgerlijk gouvernement in Duitschland, ben ik er verre van af, om den lof van dit laatste in dien zin te fchetfen, dat hetzelve op eenigerhande wijze tot de vernietiging van het geheel nationale karakter kan leiden. Neen, juist dáár is het verhevenfte doch fibberigfte punt der grootheid van een volk; en van waar een eng pad tot het verval en de ontbinding van het duitfche volk leidt. In hoedanigheid van minister van eene groote duitfche mogendheid, behoude ik mij voor, om mijn gevoelen over dit laatste punt, in deze vergadering van Duitfchers, dien naam waardig, vrijmoedig aan den dag te leggen, wanneer ik beproeven zal, het tafereel van den jongst in Duitschland gevestigde ftaatkundigen vorm te fchetfen.

„ Ik vaar voort; voor dit oogenblik, met het door mij aangeroerd denkbeeld nopens de verzwakking en het verval van het nationaal karakter, na dat dit deszelfs hoogften trap bereikt had, te volgen. De volken zijn, zoo in hunne individuele als in hunne burgerlijke betrekkingen, het gewrocht des tijds; geen volk ik kan zulks op eene ftellige en algemeene wijze verzekeren, geen volk kan den vorm van zijn burgerlijk beftaan, volgens eenvoudige afgetrokkenheden bepalen; doch om natuurlijk te zijn en zich niet tot eene voorbijgaande chim te bepeeken, moet dezelve; zelfs onwillekeurige, de uitflag zijn van den invloed der onderfcheidene geheel verfchillende oorzaken. Het nationaal karakter, de geografifche ligging, andere plaatfelijke betrekkingen, de gewoonten, de godsdienst, de voornaamfte bezigheden van een volk, en dikwijls andere uitwendige omftandigheden, welke een toevallig uitwerksel fchijnen, zijn de beginselen van den vorm der Staten en der nationale betrekkingen. Aldus is het, dat de Duitfchers zich, in de keten der natien, als een oorpronkelijk volk vertoonen, doch dat flechts, gedurende een' korten tusfchen tijd, een eenigen Staat uitgemaakt heeft. De voormalige eerfte verdeeling der Germanen, in onderfcheiden ftammen, ftrekte van den beginne af, tot voorbeeld van dergelijke verdeelingen, welke in het vervolg plaats hadden. Naauwelijks ftip ik aan, de onderfcheiden trappen van befchaving, welke zich in de middel eeuwen van Duitschland verliezen, en den invloed van een tusfchen-bestuur der 13de eeuw, waar aan een vorst, wiens naam door alle Duitfchers met eerbied genoemd wordt, *Rudolph von Habsburg*, een einde maakte, en aldus Duitschland reddende, eeuwige regten op deszelfs erkentenis verwierf. Ik bepaal mij tot de herinnering aan de buiten 's lands gevoerde oorlogen, als mede aan den invloed der geestelijke en burgerlijke magt, welke alstoen zulke belangrijke uitwerksels en gevolgen gehad heeft, en tot de inwendige, zoo godsdienftige als burgerlijke oorlogen van de 16de en 17de eeuwen, mitsgaders tot den westfaalfchen vrede, welke dat tafereel geheel voltooit. Ik fpreek insgelijk flechts in het voorbijgaan van den vreemden invloed op de inwendige verdeeldheden van Duitschland, ten einde snellijk en onafgebroken het tafereel van verval en ontbinding van het duitfche ligchaam, van de 16de tot de 18de eeuw, te volgen. Ik zou mij in herinneringen verliezen, welke de vriend van het duitfche vaderland met een' fluijer van toegevende vergetelheid wil bedekken, indien ik, al ware dit flechts in het voorbijgaan, de trekken en de ontwikkelingen dat gefchied nis van dien tijd wilde aanvoeren. Overigens zijn de gebeurtenisfen welke wij bijgewoond hebben, ons bekend; en, op een dag bestemd, om de herftelling der vereeniging tusfchen de Duitfchers te vieren, zoo gedenkt men niet aan het verledene, dan om, in een' kring van Duitfchers, zich over het tegenwoordig geluk te verheugen. Alleenlijk zullen wij tot flot zeggen, dat Duitschland, van de vroegfte tijden af, in onderfcheiden ftaten verdeeld, doch in een groot nationaal ligchaam vereenigd, waar van de keizerlijke kroon het zinnebeeld was, onder dien vorm naauwelijks het begin der 19de eeuw bereikte.

„ De vrede van Luneville, welke een einde aan den oorlog met het revolutionaire Frankrijk maakte; de opofferingen, waartoe Duitschland genoodzaakt werd, om den regtvaardigften der oorlogen te eindigen; het rijks-reces van 1803, hetwelk in het inwendige van Duitschland de schadeloosftellingen voor de afstanden, welke men aan eene vreemde mogendheid gedaan had, moest regelen, eindelijk het Rijnverbond en de afstand der keizerlijke kroon, welke daarvan het gevolg was, alsmede de nieuwe inwendige schikkingen van al de gedeelten van Duitfchland, alle die gebeurtenisfen; zeg ik, zijn zoo vele tijdperken, welke ik vermeen te moeten specificeren, en als zamenftellende het tafereel van het noodlot, hetwelk het duitfche volk ondergaan heeft, op eene formele wijze aan te halen.

„ Zoodanig was de staat van Duitfchland, en het was slechts door eene soort van afscheiding, dat men aldaar nog eene natie vinden kon, terwijl het wezelijk niet bevatte dan afgezonderde staten, zonder anderen nationalen band, dan die, welke het onder de afhankelijkheid van een vreemd rijk, aan wien zij ondergefchikt waren, vereenigde.

„ Deze vernedering, de zwaarste welke een volk verdragen kan, was dus voorbehouden voor dat volk, hetwelk bestemd was om in den eersten rang onder de natien de schitteren, indien het de banden, welke deszelfs nationaal bestaan uitmaakten, voor zoo veel zulks aangezien de verdeeling van Duitschland in onderfcheidene staten, en met in het oog houding der bijzondere voordeelen van die betrekkingen, mogelijk was. De droevige herinnering van den staet, waarin zich als toen onze natie bevond, ligt ons nog versch in het geheugen; doch wij kennen ook den heldhaftigen moed, door welken geheel Duitfchland een geheiligd verbond vormde, ten einde deszelfs vrijheid en onafhankelijkheid te heroveren, en zich op nieuw waardig te toonen om eene natie uit te maken. Het verkreeg deze roemrijke vergelding. Den 8ften junij 1815 vereenigden zich al de staten van Duitfchland tot een eenig bondgenootfchappelijk ligchaam, aan hetwelk wij, met eene edele fierheid, den naam van *Duitsch verbond* geven.

„ Aldus kwam Duitfchland, als een' staat, als een staatkundig ligchaam en als eene mogendheid, onder de andere volken te voorfchijn.

„ Volgens het tafereel, hetwelk de gefcheidenis van Duitfchland in de reeks der tijden oplevert, was dat land niet bestemd om een' staat te formeren door een' eenig Souverein bestuurd worden de, noch zelfs eigenlijk gezegd een' federatieven staat; het zou ook niet voldoende zijn, om aan de behoe ten en de rigting des tijds te beantwoorden, om eenvoudiglijk een offenfief en defenfief verbond te formeren; doch de gefchiedenis schijnt Duitfchland geroepen te hebben, om een bondgenootfchap van staten te vormen, gefchikt om te gelijker tijd deszelfs nationaal bestaan te verzekeren. Zoodanig is deszels ware bestemming, en de wijze, waarop het zich onder de andere volken van Europa moet rangfchikken.

„ Onze pligt zal zijn, om naar deze beide even belangrijke doeleinden te streven: dat, om de achting voor de onderfcheidene volken en besturen, waaruit Duitschland zamengefteld is, te bevestigen, en om dezelfde achting voor den band, die ons allen zamen vereenigt, ten einde een ligchaam van natie uit te maken, aan den dag te leggen. Als het doel onzer bestemming zullen wij befchouwen, om van den eenen kant de heiligheid en de grondbeginfels van het bondgenootfchappelijk verdrag te handhaven, zonder de vrije maatregelen der gouvernementen te hinderen, welke, uit hoofde van plaatfelijke omstandigheden en behoeften van tijd, afzonderlijk genomen mogten worden; en, van den anderen kant, om ook de bepalingen en den geest van het bondgenootfchappelijk verdrag, welke ten doel hebben, den grooten nationalen band te erkennen en te bevestigen, insgelijks onveranderlijk te behouden. Op deze wijze zullen wij ons tot het ware punt bepalen, waarop een groot volk, in weerwil van de verfcheidenheid der menigvuldige gouvernementen, welke het omvat, vrijelijk naar deszelfs volmaking en de edele bestemming van het menfchelijk geslacht, heen snelt, en te gelijker tijd een eenig ligchaam van natie vormt.

„ Wanneer ik, na de opening van de bondsvergadering, mijn eerfte plan voor onze werkzaamheden zal voorstellen, zal ik de wijze trachten te ontwikkelen, om de bedoelingen, waarvan ik melding gemaakt heb, in werking te brengen. Het is voldoende, om alhier het grondbeginsel te hebben verklaard, het welk voor ons onfchendbaar moet zijn. Onze pligt zal zijn, om de Duitfcher in de erkenning van dit grondbeginsel te bevestigen; door hetzelve aan te nemen, zal eene behoorlijke orde, mits chien een zoodanig bondgenootfchap van staten, voor ieder hunner van even zoo veel voordeel zijn, als het eervol zal wezen voor de natie, met betrekking tot den rang, welken zij onder de staten van Europa bekleedt.

„ Bij het afschetsen van dit belangrijk tafereel van onzen tegenwoordigen ftaatkundigen toestand, zoo zij het mij geoorloofd, om, terzelfder tijd, een oog te werpen op het verledene voor geheel Europa, ten einde, in de reeks der ftaatsmannen, een kenschetsend tafereel, van den geest des tijds te vinden.

„ De sijstema's van het publiek en het ftaatkundig regt leveren twee hoofd-dwalingen op, welke de franfche revolutie vooral heeft doen geboren worden, en die door deze bij aanhoudendheid onderhouden zijn geworden. Van den eenen kant zijn het de democratifche sijstema's, op de conſtitutien van den staat toegepast, en van den anderen, de verachting van het sijstema van ftaatkundig evenwigt, in de wederzijdsche betrekkingen der vrije volken. De eerfte dezer dwalingen heeft het verlies van onderfcheidene bijzondere ftaten veroorzaakt; de tweede moest, in de betrekkingen der volken onderling, tot het despotismus leiden.

„ Geene dezer beide dwalingen is van langen duur geweest, zoo als zulks, gelukkig voor het menschdom, met alle werkelijke dwaling het geval is. Terwijl volken en Vorften, tegen de uitwerksels van deze laatfte kampten, zijn beide deze valsche leerftelsels, naarmate dat de geest des tijds verlichter werd, van zelve verloren gegaan. Eene en andere moeten gerangfchikt worden onder de klas en van die voorbijgaande verfchijnsels, waarvan de ftaatkundige gefchiedenis, tot onderrigting der toekomende geflachten, de geheugenis behoudt.

„ Indien ik thans op Duitschland en op het duitfche bondgenootfchap, den tegenwoordigen uitflag dezer twee dwalingen, welke meer of min op alle ftaten van Europa toepasfelijk zijn, toepas, zoo zullen wij alléen, in de meer rigtige wending, welke de zaken thans genomen hebben, erkennen het zeker vooruitzigt, dat alle de duitfche besturen de ware belangen hunner ftaten zullen gadeflaan, en dat, met ter zijde ftelling van allen revolutionairen invloed, de onderdanen der ftaten van het bondgenootfchap, zich geluk zullen hebben te wenfchen, met den waarborg van eene wijselijk gerigte publieke orde. Eindelijk zullen wij erkennen, dat door de banden, welke alle deszelfs ftaten vereenigen, het duitfche verbond, de vrijheid en onafhankelijkheid der natie verzekerd worden.

„ Alzoo is ook, ten dezen aanzien, het tegenwoordige nog verre verheven boven het verledene.

„ Na getracht te hebben, de trekken af te malen, welke het duitfche bondgenootfchap kenfchetfen, zoo kan ik deze redevoering niet eindigen, zonder te spreken van de betrekkingen van het hof, welks hoofd voormaals de kroon van Duitschland droeg. Het bondgenootschappelijk verdrag roept Z. M. den Keizer van Oostenrijk tot het voorzitterschap van de duitsche bondsvergadering. Die monarch geeft in die keus een nieuw bewijs van het vertrouwen der duitfche staten erkend, een vertrouwen, hetwelk de souvereinen van Oostenrijk steeds naijverig geweest zijn te verkrijgen. Geene vrees, geen wantrouwen moet hetzelve voortaan storen. Want, wie kent dezen gelukkigen staat van zaken niet, zoo gefchikt, om het wederzijdsch vertrouwen te regtvaardigen, te weten, dat Oostenrijk nooit eenige vergroting van den duitfchen grond in het oog gehad heeft of hebben kan, noch eene willekeurige uitbreiding van den rang, welke het bij het duitfche bondgenootfchap bekleedt, heeft of hebben kan. De Keizer, mijn meester, eerbiedigt dat publieken wil, zoodanig als die zich heeft doen kennen, en hij volgt dien, even zoo als hij zulks gedaan heeft.

„ Ik moet hier plegtig verklaren, zoo als Z. M. mij ftellig gelast heeft, dat de Keizer zich enkel befchouwt als een lid van het bondgenootfchap op den voet eener volkomen gelijkheid met de anderen; in het voorzitterfchap, hetwelk hem bij de bondsvergadering is toegekend, erkend hij geen werkelijk en ftaatkundig regt, maar alleenlijk de eervolle bestemming, bij welke hem het beheer der zaken is toevertrouwd.

„ De magt der oostenrijkfche monarchie komt hier niet in aanmerking; zij zal dezelve niet het tegen het bondgenootfchap, noch tegen eenige der ftaten, waar uit hetzelve is zamengefteld, bezigen, maar ieder hunner in het bijzonder, en het geheele bondgenootfchap, moeten het meeste vertrouwen op het gebruik der geheele magt dier mogendheid rekenen, tot handhaving van alle soort van ftaatkundige onafhankelijkheid. Z. M. vleit zich dienvolgens, om van zijnen kant, op het geheel vertrouwen van al de ftaten van het bondgenootfchap te kunnen rekenen, en dat deze wederzijdsche gezindheid, op de voldoendfte wijze, de gelegenheid zich opdoende, zal blijken. Z. M. zal flechts de herinnering der diensten, die zijne roemrijke voorouders aan Duitschland bewezen hebben, voor den geest houden, ten einde zorgvuldiglijk dit erfdeel in zijn doorluchtig geflacht te behouden.

„ Dat het mij thans geoorloofd zij, om, in hoedanigheid van minifter van het hof van Oostenrijk bij deze bondsvergadering, te verklaren, in hoe verre ik het belang en de moeijelijkheid mijner ambtsbezigheden gevoele, en hoe zeer ik te gelijker tijd het geluk fchat, om mij te midden eener zoo uitftekende vergadering van Duitfchers, welke allen met denzelfden geest bezield zijn, te bevinden.

„ Nimmer zal bij dezelve de minfte twijfel onstaan wegens mijne gevoelens, welke die van een goed Duitscher zijn, ook niet wegens den ijver, met welken ik onophoudelijk voor het meeste welzijn van mijn vaderland zal werkzaam wezen. Ik zou u, mijne heeren, eene plegtige verzekering ten dezen aanzien verfchuldigd zijn, indien gijl. niet reeds vooraf van

[*Het vervolg in het Bijvoegfel.*

BIJVOEGSEL TOT DE BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 23sten* AUGUSTUS, 1817.

[*vervolg der courant.*

e zuiverheid mijner gevoelens kennis droegt. eroo looit mij dus slechts uw geheel vertrouwen in te roepen, en tekent op de volkomene verzekering, welke ik u van het mijne geef, gelijk mede van de hoogachting, die ik voor u gevoel. In de eerstvolgende zitting zal ik trachten een algemeen plan onzer werkzaamheden te ontwikkelen, en aan uliede onderzoek te onderwerpen, en terzelfder der tijd, al de geachte leden dezer vergadering te overtuigen, dat eene mijner eerste zorgen zal zijn onze werkzaamheden op eene gepaste wijze te regelen.

„Dat een wederzijdsch vertrouwen, dat de vrijmoedigheid en een waarlijk nationale geest onder ons heerschen, en wij kunnen van den goeden uitslag onzer pogingen, gelijk mede van de erkentenis van ons laatste nageslacht, verzekerd zijn."

[*Staats Courant.*

NOORD-AMERIKA.

NIEUW IJORK, 7 *Dec.* 1816.

Te Baltimore heeft men dagbladen van Haijti ontvangen, loopende tot het einde van October. Dezelve maken melding van de, door den Koning van Frankrijk, naar St. Domingo gezonden expeditie, om in zijn' naam, voorstellen aan *Christophe* te doen. De commissarissen, luiden die berigten, hebben in de haven van Cap-Henrij (Cap-Français) niet durven binnenloopen. Na verscheiden dagen voor dezelve gelaveerd te hebben, ontmoetten zij een amerikaansch schip van New-York, en belasten den kapitein en den super-carga met het overbrengen van twee brieven naar de voormelde Kaap, houderde eenige openingen omtrent den aard der voorstellen van het fransch gouvernement. De hertog de *Marmelade* begaf zich naar de haven, om die brieven aanteënemen, en de courant van Haijti zegt zeer deftig lijk, „dat niets de verbazing en de verontwaardiging van dien minister kon uitdrukken, toen hij zag, dat die brieven niet „ „ aan Z. M. den Koning van Haijti ," " maar „ „ aan den generaal *Christoph*, te Cap-Français"" geadresseerd waren." De hertog werd gramstorig door den aan Z. M. aangedanen hoon, en gaf de brieven, ongeopend, aan de Amerikanen terug. Deze, de gramschap van den minister ziende, vertrokken ijlings, en zij verznelden hunnen aftogt nog meer, toen zij zwermen negers naar de haven zagen komen. Het is reeds bekend, op welke wijze *Pétion* de commissarissen afgescheept heeft, welke ook bij hem voorstellen waren komen doen. Nogtans beschuldigt hem de courant van Haijti, dat hij de zaak der vrijheid en onafhankelijkheid van het eiland verraadt, en geeft te verstaan, dat hij het heimelijk met het fransch gouvernement eens is, om geheel St. Domingo onder de heerschappij van *Lodewijk XVIII* te brengen.

[*Staats Courant.*

Bekendmaking.

PRESIDENT en Raden van Financien als daartoe door Hunne Excellencien Kommissarissen Generaal geautoriseerd, brengen bij deze ter kennisse van het algemeen, dat in omloop zijn gebragt vervalschte stukken papier van eenen gulden, waarvan het cijffer in eenen vijf met zwarten inkt veranderd is, zijnde het zegel, hetwelk op de stukken van eenen gulden met rooden inkt gedrukt is, in de vervalschte stukken overdekt met zwarten, en de rand en alle de letters welke oorspronkelijk zwart zijn, met rooden inkt; dat echter deze stukken zich laten onderscheiden van de vijf guldens stukken; door eene meer donkere kouleur van het rood, en op het eerste gezicht kennelijk zijn aan het verschil van de cijffer-letter, met de uitgeschrevene hoe-groot-heid der stukken, zoo in het Maleidsch als in het Nederduitsch, waarschuwende mitsdien een ieder, om zich voor het ontvangen van deze stukken te wachten, met aanbeveling om bij het ontdekken der genen die zich aan het debiteren derzelven schuldig mogten maken, daarvan aan de Politie hunner plaats kennis te geven.

BATAVIA, *den 13den Augustus* 1817.

De President van den Raad van Financien
H. W. MUNTINGHE,
Ter Ordonnantie van denzelven.
De Secretaris van President en Raden van Financien.
BOUSQUET.

Bekendmaking.

DE eigenaren der landgoederen gelegen in deze Residentie, worden bij deze bekend gemaakt, dat ten kantore van den ondergeteekenden gedurende de maanden Augustus en September, dagelijks (met uitzondering des zon- en feestdagen) gevaceerd zal worden, tot den ontvangst der belasting van een stuiver, op iedere vruchtdragende klappusboom.

De fung. Resident van Buitenzorg.
F. E. HARDIJ.

Advertentie.

DE Kommissie van Geneeskundig onderzoek en toevoorzigt der Stad Batavia en Ommelanden, benoemd bij besluit van Hunne Excellencien Kommissarissen Generaal over Nederlands Indie, in dato 7den Maart ll, noodigd bij deze uit, alle diegenen welken de Genees- Heel- verlos en Artsenijmengkunde uitoeffenen, om zich aan de kommissie bovengem: schriftelijk te adresseren, ten einde volgens art. 2, van het Reglement voor deze Kommissie gearresteerd, te verkrijgen eene acte van toelating, tot het uitoeffenen hunner onderscheidene beroepen.

De Kommissie voornoemd,
Namens dezelve.
SAMPSON, *Sec.*

BATAVIA, *den 4den Augs.* 1817.

Advertentie.

ALZOO den advocaat en procureur *Mr. Jan Burger*, voor en in naam van *Cornelis Blanker*, aan den Hoogen Raad van Justitie te Batavia, bij rekweste reverentelijk heeft te kennen gegeven, dat hij heeft ontvangen een Extract uit het Register der besluiten van Zijne Excellencie den Heer Secretaris van Staat Gouverneur Generaal van Nederlands Indien, gedateerd 31sten Julij 1817, waar bij hij als chirurgijn major uit 's Konings dienst wordt ontslagen en gelast de Nederlandsche Oost Indische bezittingen binnen den tijd van drie maanden te verlaten, en zulks op grond, dat hij reeds lang zoude gelegen hebben onder eene verdenking, die op zijn zedelijk caracter een afschuwelijke vlek legd, en wel ofschoon niet volleedig bewezen om ter cognitie van den wereldlijken regter gebragt te worden echter genoegzame waarschijnlijkheid bezat, om op de decisien, ten opzichten van hem genomen, van aanmerkelijken invloed te zijn; terwijl overigens zijn zedelijk gedrag geenzins was pasfende bij den rang in welke hij was geplaatst, voegende hij suppliant daar bij, *dat hij de woorden van afschuwelijke vlek op niets anders kan toepasselijke brengen als op het* CRIMEN NEFANDUM, dat het voormeld besluit om geen anderen gronden tegens hem kan genomen zijn, dan op ingekomen berigten, dat die berigten of aanbrengingen hier moeten geboren zijn, en aangezien de calomniateurs bij hem niet bekend zijn, om onmiddelijk tegens hun te kunnen ageren, terwijl dezelven nogthans op het eiland Java of dies onderhoorigheden moeten zijn, en daar hij als te wel overtuigd van zich nimmer aan zoodanige misdaad te hebben schuldig gemaakt, van welm den Hoogen Raad verzocht heeft mandament in cas van purge met citatie bij edicte *advalvas curia* tegen alle officieren van Justitie en alle anderen die zich partij zoude willen stellen.

En welk verzoek aan den suppliant is geaccordeert geworden.

Zoo ben ik *Willem Anthonij van den Heuvel*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur krachtens het, bij mijne Heeren de President en Raden, in den Hoogen Raad van Justitie, ten behoeve van voornoemden *Cornelis Blanker*, op den 6den dezer verleende mandament van purge bij dezen openbare edicte, na voorgaande klokke geslag dagvarende tegens vrijdag die wezen zal den 21sten November 1817, des morgens de klokke half acht uren precies, ter criminele teregt zitting van welmelde, Hogen Raad van Justitie te Batavia, alle degenen die zich tegen den suppliant partij zoude willen maken om den suppliant te zien presenteren zijn lighaam gevangen en te stellen tot purge, nopende 't gunt dat zij, en een iegelijk van hen, mitsgaders de advocaat Fiscaal bij den Hogen Raad van Justitie (indien hij zich partij maken wil) hem suppliant ten lasten zoude willen leggen, ter cause van 't gunt voorschreven is; in wat manier dat het zij, en hem daar af te zien verklaren, puur, zuiver en innocent, en ook omme te zien ordonneren op de relatatie van zijn persoon, mitsgaders de reparatien van injurien, indien daar eenige valt, en het zo behoort, daar tegen te zeggen dien contrarie te Sustineren en de voorts te procederen als naar regten.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd,

BATAVIA, *den 19den Aug.* 1817.
Door mij
W. A. VAN DEN HEUVEL,
E. G. Exploicteur.

*** Te Sourakarta, op het eiland Java, is den 2den Augustus 1817.—Zeer voorspoedig van eene dochter bevallen, vrouwe *C. M. van Rosfum*, echtgenoote van de Heer *P. L. le Sueur*, majoor bij het regiment huzaren.

*** Door de kunde en vriendlijke assistentie van den Weledelen Gestrengen Heer derigerende chirurgijn major alhier, beviel mijne geliefde echtgenote *Alida Johanna Pieters*, dezen ochtend circa ten half dre uren van een welgeschapen zoon.

H. B. VAN MEDENBACH WAKKER,
Eerste Apotheker.

HOSPITAAL-WELTEVREDEN, *den 17 Aug.* 1817.

*** Heden overleed alhier, aan eene verzweering van de lever, den chirurgijn der 2de klasse *H. Roijen*, alle die hem gekend hebben zullen voorzeker het verlies van dezen verdienstelijken geneesheer betreuren.

DE PARAVICINI,
Majoor Aid-de-Camp
VAN DOORNINCK,
Assistent Resident
Executeuren.

BUITENZORG, *den 16den Augustus* 1817.

Vendu Advertissementen.

Door Vendu-meesters zullen de volgende Vendu-ties worden gehouden, als:

Op Maandag, den 25sten Aug. 1817.

VOOR het Huis No. 71, op Weltevreden, voor rekening van de natenoemene boedels als van wijlen den 1ste luitenant kwartiermeester *Langerhans*, en den 1ste luitenant *Gunst*, van diverse boeken, militaire, meubilaire en andere goederen, benevens wagens en paarden, &a.

Op Dingsdag, den 26sten Aug. 1817.

IN de Tuin van *J. A. Lion*, staande op Anké over de twee Bruggen, van huis-

meubelen, slaven, paarden, nevens andere goederen meer.

Op Woensdag, den 20sten Aug. 1817.

VOOR het Vendu-kantoor, van diverse losse goederen, benevens de navolgende Vastigheden, als:

Voor rekening des boedels van wijlen *C. W. Thalman.*

1. *Eerstelijk*, Zeker stuk tuin-land, bebouwd met een groot steenen huis, combuis, dispens, eenige kamers, paarden stal, wagenhuis en veehok, &c. alles met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent een-kwart uurgaans buiten de Stad Nieuwpoort, aan de noordzijde van de Jaccatrasche weg in het Oosterveld het 26ste deel van het blok L, sub No. 28, belend ten zuiden met de heeren weg naar Jaccatra, ten noorden met dezen boedel of het tweede en derde beschreven stuk, en ten oosten met .... *Huijer*.

Ten tweeden of laatstelijk, nog Zeker stukje tuin-land, bebouwd met achtien steenen pedakken, met pannen gedekt, in een strookje tot een weg staande en gelegen achter het eerste beschreven in het 26ste deel van het blok L, sub No. 28, belend ten zuiden met het eerste beschreven of dezen boedel, ten noorden met .... ten oosten met *Huijer*, en ten westen met het strookje over dezelve met een floot.

2. Zeker erf, bebouwd met een groot steenen pedak, staande en gelegen binnen deze Stad, aan de westzijde van de Groote Rivier, in het blok C, sub No. 44, belend ten oosten met de barm langs de Groote Rivier, ten westen en noorden met *C. Lijnis*, en ten zuiden met *Tan Kosseng*.

3. Zeker erf, bebouwd met een groot steenen huis, combuis, dispens, slavenvertrekken, paarden stal en wagen-huis, staande en gelegen binnen deze Stad, aan de oostzijde van de Groote Rivier, in het blok Q 4, sub No. 49 en 51, belend ten westen met de barm langs de Tijgers-gracht, en de weduwe *Slotboom*, ten oosten met dezen boedel, ten zuiden met *J. Folentis*, en ten noorden met even gemelde weduwe *Slotboom*, in het Jan-veermans straatje.

4. Zeker erf, bebouwd met een oud steenen pedak, staande en gelegen buiten deze Stads-poort Rotterdam, aan de westzijde van de Verburgs-gracht, in het Oosterveld in het 19de deel van het blok L, sub N. 18 en 19, belend ten oosten met den heeren weg langs de Verburgs-gracht, ten westen en zuiden met *C. M. Jans*, en ten noorden met *B. F. Willems*.

Voor rekening des boedels van wijlen *Theodora Anthonits*,

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze Stadspoort Rotterdam, aan de oostz. van de Verburgsgracht in 't Oosterveld 't 17de deel van 't blok L. sub No. 111; belend ten westen met den Heeren weg langs de gemelde gracht, ten oosten met *J. C. Pereira*, ten zuiden en noorden met .... *Nicolaas*.

Voor rekening des boedels van wijlen *J. W. Luther*,

Zeker erf, bebouwd met eene steenen woonhuis, combuis, dispens, slaven vertrekken, paarden stal en wagenhuis &c. staande en gelegen buiten deze stad Nieuwpoort, in de zuider voorstad tegen over de punt Gelderland. in 't Oosterv. 't 29sten deel van 't blok L. sub No. 29; belend ten noorden met de stad buitenbarm, ten zuiden en westen met *D. Dat*, en ten oosten met de Kaijmans-straat.

Voor rekening des boedels van wijlen *Sale Amien Tjinina*.

1. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen iets buiten deze Stadspoort Utrecht in 't Westerv. 't 6de deel van 't blok P. sub No. 38; belend ten oosten met de stads buitenbarm, ten westen met *Tan Ponio*, ten zuiden met *Goeij Tjongko*, c. s. en ten noorden met dezen boedel.

2. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen even buiten deze Stadspoort Utrecht in 't Westerv. 't 6de deel van 't blok P. sub No. 39; belend ten oosten met de stads buiten barm, ten westen met *Tan Ponio*, ten zuiden met dezen boedel, en ten noorden met *Lim Djoenkong*.

3. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de Stadpoort Utrecht in 't Westerv. 't 16de deel van 't blok P. sub No. 44; belend ten oosten met de Stads buitenbarm, ten westen met *Ong Seengtjouw*, ten noorden met *Ong Tangnio*, en ten zuiden met dezen boedel.

4. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze Stadspoort Utrecht, in 't Westerv. 't 6de deel van 't blok P. sub No. 1; belend ten oosten met den heeren weg langs de Stads buitenbarm, ten westen met *Oaw Seengtjouw*, ten noorden met den weg langs de middel sloot.

5. Zeker erf, bebouwd met twee steenen pedakken met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze Stadspoort Utrecht in het Westerveld, het 5de deel van het blok P, sub No. 87 en 88; belend ten oosten met de stads buiten barm, ten westen en noorden met dezen boedel, en ten zuiden met den heerenweg langs de middelsloot.

6. Zeker erf, bebouwd met twee steenen pedakken, staande en gelegen buiten deze Stadspoort Utrecht in het Westerv., het 5de deel van het blok P, sub No. 85 en 86; belend ten oosten met de stads buiten barm, ten westen, noorden en zuiden met dezen boedel.

7. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze Stadspoort Utrecht in het Westerveld, het 15de deel van het blok P, sub No. 81; belend ten oosten met de stads buiten barm, ten westen en noorden met dezen boedel, en ten zuiden met *Afia*.

8. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze Stadspoort Utrecht in het Westerveld, het 5de deel van het blok P, sub No. 80; belend ten oosten met de stads buitenbarm, ten westen, zuiden en noorden met dezen boedel.

9. Zeker erf, bebouwd met een oud steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen iets bezuiden deze Stadspoort Utrecht, in het Westerveld, het 5de deel van het blok P, sub No. 78; belend ten oosten met de stads buitenbarm, ten westen met het ledige erf, ten noorden en zuiden met dezen boedel.

10. Zeker erf, bebouwd met een oud steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen wat buiten deze Stadspoort Utrecht, benoorden de middelsloot of in het Westerveld, het 5de deel van het blok P, sub No. 101; belend ten zuiden met den heerenweg langs evengemelde sloot, ten noorden met *Kedja Abdulla*, ten oosten met dezen boedel, en ten westen met mandoor *Mingo*.

NB. de breedte en diepte van voorschreven percelen zijn dagelijks voor de verkooping ten Vendukantoor te zien.

Op Vrijdag, den 29sten Aug. 1817.

VOOR de woning van den Chinees *Lo Hanko*, op Jalakeeng, ten overstaan van eene kommissie uit den Hoogen Raad van Justitie alhier, des morgens ten 9 uren verkooping worden gehouden van, bij wege van executie achtergehaalde losse goederen, bestaande in huismeubelen, slaven, wagens en paarden.

Advertentie.

DE Weeskamer, te Batavia, zal in de maand September 1817, ten behoeve van de erven van wijlen de Heer *J. P. H. Westenberg*, openbaar bij den opslag door Vendumeesteren doen verkoopen, de landen *Tjitrap* en *Ningewer* of *Tjikias*, gelegen in de ommelanden van Batavia, de belastingen en koopcondition zullen zoo wel als de precise dag der verkoop, nader worden bekend gemaakt.

Op last van de Weeskamer.

De Secretaris.
J. H. COX.

BATAVIA, *den 5den Augustus 1817.*

Advertentie.

DE Executeuren in den boedel van wijlen den heer *Johan Mich. Christjanie*, zullen op Maandag den 1sten September aanstaande, te Grisse publiek aan den meestbiedenden opveilen en verkoopen.

Een sedert twee jaren bijna geheel nieuwde huizing, met dies specieuse bijhuizen, slavenvertrekken en verdere makken, staande en gelegen in de aangenaamste situatie aan het groote plein aldaar.

Het schip de *Zeeploeg*, met dies inventaris.

Een partij koper, gegoten tot schuitjes te samen wegende c. c. 9,500 pond.

Een partij bout-koper c. c. 700 dito.

Een partij kopere spijkers in soort c. c. 800 pond.

Twintig pees metale rantakkers van diferente kalieber.

Rood kopere ketel bodems.

Dito dito schijven, en het geene verder ten dage voorschreven zal worden opgeveild.

W. OFFERS, W. ZOON.
Mede Executeur

GRISSEE, Julij 31, 1817.

Advertentie.

DE Executeuren in den boedel van wijlen den heer *Veeris*, zijn van voornemen, in het laatst der volgende maand September, zullende de juiste dag nader worden bekend gemaakt, publiek aan de meestbiedenden te verkoopen, de tuin of Rijswijk, door den overledenen bewoond geweest: en een daar nevens gelegen huisje, doende aan maandelijksche huur 10 spaansche matten.

Twee-derde der koopschat, zal op een speciaal verband van de percelen, en op der goede borgtogt, op dezelve belegd kunnen blijven, tot zoo lange de staat des boedels of dien der onmondigen zulks gedoogd, mits maandelijks betalendede rente van drie-kwart percent.

Advertentie.

ALLE die eenig regt of pretentie hebben, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen *J. G. Braune*, in leven gepensioneerd chirurgijn van de tweede classe, gelieve zich te adresseren aan *J. P. Krauss* te Samarang, als eerste Executeur of aan *H. Ondhoff* en de weduwe *C. Braune* te Japara, binnen den tijd van zes weken gerekend van primo Augustus tot medio September 1817.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft, of verschuldigd zijn, aan den Heer *M. J. R. Baumhauer*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, binnen ultimo dezes, aan deszelfs gemagtigden.

VAN DER KAA, HASTE en Co.

BATAVIA, *den 1sten Augustus*, 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den eerste luitenant van het 29ste bataillon infanterie *Willem Jacobus Gaust*, op den 5den dezer alhier overleden, adresseren zich, voor of uiterlijk op den 25sten dezer, bij de ondergeteekenden kommissarissen in dien boedel.

M. CRILLAERT, *luit. adj.*
S. GORDON, *2de luit.*

MR. CORNELIS, *den 7den Augs.* 1817.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te pretenderen hebben, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van den Heer *J. P. Langerhans*, in leven eerste Luitenant Kwartiermeester van het 25ste Bataillon Infanterie op den 20sten van de maand Julij 1817, in het militaire Hospitaal te Weltevreden overleden, worden verzocht

daarvan schriftelijk opgave te doen, binnen den tijd van drie weken aan de ondergeteekenden.

PAAFF,
Kapt. Adj. bij de Algm. Staf.
RICHERS,
Kapt. Adj. Inf.
EXECUTEUREN.
WELTEVREDEN, *den 4den Augs. 1817.*

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, dan wel schuldig zijn aan den boedel van wijlen, mejuff. *Anna van Leeuwen*, weduwe *P. D. van Vliet*, gelieven daarvan opgave te doen voor ultimo deser maand, aan deszelfs executeur *W. L. Baggers*, dan wel aan den Heer *Bokkemohle*.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben, dan wel schuldig zijn in den boedel van wijlen *Theodora Anthonij*, gelieven zig te adresseren binnen den tijd van eene maand gerekend van den 20sten Augustus tot den 20sten September 1817, aan deszelfs Testamentairen Executeur.

A. ALEXANDER.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te pretenderen hebben, ofte wel schuldig zijn, aan den boedel van wijlen den chirurgijn der 2de klasse *H. Roijen*, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van veertien dagen aan éénen der ondergeteekenden Executeuren.

DE PARAVICINI,
Major Aide-de-Camp.
VAN DOORNINCK,
Adsistent Resident.
BUITENZORG, *den 2.. ..n Augustus 1817.*

Uit de hand te koop.

OP voordelige conditien een huis en tuin, voorzien op Molenvliet, te bevragen bij G. J. SLODT.

Uit de hand te koop.

EEN groot gemakkelijk en gezond huis, gelegen in de Koestraat, te bevragen op 's Lands Drukkerij.

Bekendmaking.

HET landgoed *Matraman*, met des inventaris en lijfeigenen, is op voorwaarden, voor den kooper te gemoetkomende, te koop; te bevragen bij

J. ENGHOLM, *c. s. qq.*

Advertentie.

DE wed. *Caulier*, biedt aan uit de hand te koop, het landgoed *Tjilintjian*, kunnende de halve koopschat op hetzelve beleend blijven.

Advertentie.

BY J. HOMMES, zijn voor kontante betaling en civiele prijzen in kommissie te bekomen de ondergemelde goederen, als: boter, zoete melk en edammer kazen, gerookte en gepekelde zalm, hammen, gerookt vleesch, saucissen de boulogne, bier op vaten en bottels, witte en rijnsche wijnen, genever in heele en halve kelders, goud en zilver passementen, fijne batisten, diverse soorten van lakens en casimiers, witte en zwarte zijde kousen, goude en zilvere epauletten, teer, touwwerk, ijzer en staal, diverse soorten van glas-werken, speel kaarten, en andere goederen meer, alle onlangs aangebragt per het Amerikaansch schip *Helvetius*, van Amsterdam.

Te koop.

BIJ *van der Kaa, Hasse en Co.* eene partij beste Muscadel rozijnen, aangekomen met het Amerikaansch schip PERSEVERANCE.

Advertentie.

IS te bekomen goede versche BOTER, tegen 2 Ropijen,—adres in het Post-huis.

Advertentie.

EXTRA goede rozijnen te bekomen, in kistjes van 25 ponden, voor Spaansche matten 10,---bij

J. WESTERMANN.

Advertentie.

BY *P. J. Voestersons*, in de Nieuwpoortstraat is voor contante betaling te bekomen jongst aangebragt beste Hollandsche boter, hammen, keukenzuur, salade olij, wijn en bier azijn, genever, wijn en bier in vaten, spermacetie kaarsen, traan olij, gemaakte Engelsche en Bengaalsche hembden, diferente kleuren marokko leer, Engelsche laarsen, schoenen, carwassen, muurstolpen, tafel en thee servise, diferente kleuren van lakens, casemiere, parfumerien, galanterien en diverse soorte van lijwaaten &a. &a.

VOESTERSONS.
BATAVIA, *den 19den Aug. 1817.*

Advertentie.

TE koop bij JAMES AINSLIE, in het negotie huis van de heeren RUTTER en Co., in de Nieuwpoort-straat, de lading aangebragt met het schip *Broxbournebury*, in de volgende artikelen bestaande in: hodgsons ale, kaas, hammen, tongen, &a. boter, cijder, steene kruiken, bottels, Zweedsch en Engelsch ijzer, aanbeelden, spijkers, ankers, Zweedsch staal, blik in platen, plat lood, blokken, touw-werken, zeildoek, krijt, verfswaren, glaze ruiten, glazemakers diamanten, glaze kroonen, zeep, rijtuigen, goude zakhorologien, parfumerien, boot jassen, &a., katoene en zijde kousen, zijde linten, kanten, gedrukte chitzen, lakens, tabak, brandewijn in vaten, genever in dito, speelkaarten, koffers, portmanteaux, schrijfbehoeftens, schuijers, geneesmiddelen, cheltenham zout, Dames kleederen, flannel, witte dekens tafel serviezen, kurken, kaarzen, hoeden, madera, port, céres en roode wijnen.

Advertisement.

FOR Sale by JAMES AINSLIE, at the premises of Messrs. RUTTER and Co., Newpoort-street, the CARGO, landing from the English ship *Broxbournebury*, consisting of the following Articles:---Hodgson's Pale Ale, Hams, Butter, Cyder, Stone and Glass Bottles, Swedish and English Iron, Anvils, Nails, Anchors, Swedish Steel, Tin Plates, Rolls Sheet Plate, Blocks, Cordage, Canvas, Chalk, Paints, Glass, Glazier's Diamonds, Glass Lustres, Soap, Barouchetts, Gold Watches, Perfumery, Boat Cloaks, &c. Hosiery, Ribbons, Laces, Printed Calico, Cloth, Tobacco, Brandy, Hollands, Cards, Portmanteaus, Morocco Trunks, Stationary, Brushes, Medicines, Cheltenham Salts, Blacking, Millinery, Flannels, Blankets, Table Ware, Corks, Boots, Hats, Cheesemongery, Wines---Madeira, Port, Sherry, Claret.

Advertentie.

PAS aangebragt en thans te bekomen in het Negotie-huis van *John Rowe*, No. 9, op de Groote Roea-Malakka.

Zalm in vaatjes.......... 3 sp. mat. per vaatje.
Visch, tongen en ingewanden .... 3 dito dito, &c.

BATAVIA, *Aug. 21, 1817.*

TE bekomen bij *N. Randberg*, fijn Engelsch kruid in blikke dooze gepakt.

Advertentie.

EENE zeer fraaije verzameling van nieuw uitgekomene en wel geconditioneerde FRANSCHE BOEKEN, te bekomen bij *A. W. N. van Gent*, op Molenvliet.

Te koop.

EEN slaaf zijnde een goede koetzier met zijne vrouw en kind, toebehoorende aan de weduwe *Schaap*, te bevragen bij

F. C. DE BLOT.
BATAVIA, *den 20sten Augs. 1817.*

Te Huur.

EEN welingerigte bamboeze woning; met deszelfs slaven-vertrekken, stalling &a. op den weg van Tanna-abang, adres bij de weduwe CRAUSE.

Bekendmaking.

DIE genegen zijn eenige ondernemingen, in den handel tusschen Java en het Koningrijk der Nederlanden vice versa te doen, worden bij deze onderrigt, dat den ondergeteekenden, Suppercarga op het schip *De Industrie*, met dat oogmerk zoo voor zijne principalen als voor hem zelfs alhier gearriveerd is, zijnde de directie van de schepen *De Industrie*, de *Colombus* en een gedeelte van het schip de *Henrietta Elizabeth*, aan hem ter zijnen dispositie toevertrouwd, en verders nog een schip dat hij dagelijks alhier verwagt; een ieder die tot eenige onderneming inclineert kan zich verzekerd houden dat de retouren uit de Nederlanden niet later als 5 a 6 maanden na zijne aankomst aldaar, of zoo veel eerder als de schepen gereed zijn, na verkiezing der hier zijnde beladers, zullen geschieden.

G. TIBBE.
BATAVIA, *den 9 Augustus 1817.*

Vracht naar Amsterdam

PER het snel-zeilend gekoperd Fregatschip LA FORTITUDE, kapitein *Steffens Agent*, adres bij *J. J. Gildenhuis*, op de Tijgers-gracht.

Advertentie.

HET snel-zeilend schip BARTON, nu liggende op de reede van Batavia, heeft zeer goede plaatsen voor Passagiers en zeild van hier naar ENGELAND, in de twee eerst volgende maanden, voor passagie adres aan de heeren *Jessen, Trail & Co.* of aan den kommandant aanboord.

J. H. HENDRICHSON.
BATAVIA, *6den Augs. 1817.*

Advertentie.

DE ondergeteekende waarschuwd een ieder, tot nadere advertentie geen krediet op zijnen naam te geven aan zijne huisvrouw *Charlotta Euphrosina Arnold*, alzoo daarop door hem geene betaling zal worden gedaan.

J. HOMMES.
BATAVIA, *den 7den Augs. 1817.*

Advertentie.

GROOT HEEREN LOGEMENT EN KOFFIJ-HUIS, bij *Louis Maas*, in de posterij op Weltevreden. Dezelve recommandeert zich in een ieders gunst met beloofte van een spoedige en zindelijke bediening. Uit het bovengemelde Logement zal met den eersten September aanstaande, afrijden alle dagen één postwagen naar Batavia, des morgens ten 8 uren en des namiddags 4 uren, en van Batavia naar Weltevreden, des middags ten 12 uren en des avonds ten 7 uren, telkens voor den geringen prijs van *eenen gulden* ieder plaats, de gezegde wagen zal afrijden te Batavia aan het Vierkant, aan het Logement van den heer *Bokkemohle*. Ook zal van Weltevreden beginnende met den 31sten dezer, afrijden, één postwagen naar Buitenzorg des Zondags en Woensdags, en van Buitenzorg naar Weltevreden des Maandags en Donderdags, telkens 's morgens ten 4 uren. Een, twee of drie personen, betalen de halve vracht voor de wagen zijnde 15 spaansche matten. De passagiers mogen niet meer dan tien pond gewigt mede nemen. Een ieder welke verkiest van deze postwagen gebruik te maken, wordt verzocht den dag te voren, des avonds voor 6 uren, een lootje te laten halen tegen betaling van 5 spaansche matten iedere plaats.

WELTEVREDEN, *Aug. 14, 1817.*

GEDRUKT TE BATAVIA, OP
's Lands Drukkerij.